

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΒΑΡΒΑΡΟΙ ΠΕΔΙΑΔΟΣ

Α. 10444 (28-5-81)

Αθήνα, 28-7-40

Μουσείο "Καζαντζάκη"

ΜΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ Κ. Γ. ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗ

Πριν δύο χρόνια ακόμη στην πλατεία ενός χωριού φάνταζε ερειπωμένο ένα παλιό αρχοντικό. Ένα αρχοντικό που στέγαζε κάποτε μία μεγάλη οικογένεια, που είχε δώσει αξέχαστη φιλοξενία στον Μίκο Καζαντζάκη. Αυτό τ' αρχοντικό που μπορούσε να γραφεί μία ιστορία, έρημοσε και στοιχίσαν στ' άραχνιασμένα δωμάτια του οι δόξες της εποχής του.

νεμογιάννης τό μεταβίβασε στην Κοινότητα του χωριού, της όποιος και αποτελεί σήμερα ιδιοκτησία. 'Απο τό χωριό Βαρβάροι είχε την καταγωγή και ό μεγάλες Καζαντζάκης. 'Από κεί ήταν οι ρίζες του σοφιστή του, ό ίδιος έλεγε. Κι εκεί λαχταρούσε νά γυρίσει. Τό είχε εμπιστευτεί και στέν φίλο του 'Αντώνη 'Ανεμογιάννη σ' ένα γράμμα του. «...μπακάρι ν' αληθέψει τό προκείμενό σου πώς μετά τριάντα χρόνια θάρθε νά φερμένω μαζί σου ναργιλέ στους Βαρβάρους, και νά επιστρέψω στό πατρικό χόμα, τό χόμα πού μεύ εμπιστέψτηκε», τού είχε γράψει από τήν Αθήνα στις 28 Αύγουστου 1940.

Αγαπητέ Αντώνη, Φαντάζομαι με τι συγκίνηση έγραψες τήν επιστολή σου βεβαίως σφαιρικός σχολιασμός ένα γουστάρμένο κείμενο. Ποιό έλεγχο... Με χάρη, σφαιρικά παραμυθώθηκα σου κεντημένη το φράχτο... 'Από κεί ήταν οι ρίζες του σοφιστή του, ό ίδιος έλεγε. Κι εκεί λαχταρούσε νά γυρίσει. Τό είχε εμπιστευτεί και στέν φίλο του 'Αντώνη 'Ανεμογιάννη σ' ένα γράμμα του. «...μπακάρι ν' αληθέψει τό προκείμενό σου πώς μετά τριάντα χρόνια θάρθε νά φερμένω μαζί σου ναργιλέ στους Βαρβάρους, και νά επιστρέψω στό πατρικό χόμα, τό χόμα πού μεύ εμπιστέψτηκε», τού είχε γράψει από τήν Αθήνα στις 28 Αύγουστου 1940.

Τήν επιστροφή του Νίκου Καζαντζάκη στους Βαρβάρους ό ροματίζεται, σήμερα, ό κ. Γιώργος 'Ανεμογιάννης. Στό πατρικό του σπίτι, τό παλιό αρχοντικό, δίδει πάλι ζωή και μετατρέποντάς το σε Μουσείο Καζαντζάκη, ξαναφέρει στους Βαρβάρους ένα μεγάλο μέρος από τή ζωή και τό έργο του βιολογιστή του Μορτινέγκο. Μία μεραδώνιος αναζήτηση για τόν εμπλουτισμό του Μουσείου του Μεγάλου λογοτέχνη, άρχίζει άμεσα μετά τήν σκέψη αυτή, για τόν κ. 'Ανεμογιάννη. 'Υστερα από τρία χρόνια, ά φερμένα στην προσπάθεια του, ό κ. 'Ανεμογιάννης έχει κτίσει ούσιαστικό να πέσει ότι ά φέρει τόν σκοπό του. «'Ενα πρωί του χειμώνα του '76 είχα κατέβει στό 'Ιστορικό Μουσείο πού δέν τό είχα δει ποτέ μου.

Τους λέω εντόξει. Θα τό κάνομε όμους Μουσείο Καζαντζάκη, και προχώρησα στή διαδικασία τής μεταβίβασης με τόν άπαράφορο όρο ότι έτσι και σταματήσει νά λέγεται Μουσείο Καζαντζάκη επανέρχεται στον άρχικό του ιδιοκτήτη ή στούς κληρονόμους του, για νά τό κατοχυρώσω όσο μπορούσα περισσότερο. 'Από κεί κι ύστερα γεννήθηκε

'Αναμνηστικό μετάλλιο με τή μορφή του ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ έγκριμα ό Δήμος 'Ηρακλείου τό 1977 με τήν συμπλήρωση 20 χρόνων από τόν θάνατό του.

σταμάτησα στην αίθουσα Καζαντζάκη και κοιτάζω τή διαθήκη του. πού λέει τό σπίτι του στό 'Ηράκλειο νά γίνει Μουσείο Κι τή διαθήκη πού κάνει, ό τόν φαντάζομαι θά έμαθε πώς τό σπίτι δέν υπήρχε πιά, ότι συνεννοήθηκε με τήν 'Εταιρία Κρητικών 'Ιστορικών Μελετών και τό πράγμα τό να βιβλία του, τά χάρτια του να πάνε στό Μουσείο όπου θά διατεθεί μία αίθουσα ειδικά κι θα λέγε ται τό Γραφείο Καζαντζάκη. 'Αυτά τό αντικείμενα πήγαν. 'Η αίθουσα όμως δέ λέγεται Γραφείο Καζαντζάκη άλλα λέγε ται αίθουσα Καζαντζάκη και περιτριγυρίζεται —όπως λόγώελλεί φωνή χύδρου— σε δύο μικρά δωμάτια πού σε ξεκινούν. Γιατί, όταν έχεις δει ανάλογα Μουσεία, σάν τό Μουσείο τό Γκαίτι, του Ολιγκύ του Λοιβαριού στο εξωτερικό, αυτά δέν είναι

το θέμα του εμπλουτισμού του Μουσείου ό αντικείμενα προδωλικά του είδη, χειρόγραφα... Φυσικά δέν είχα τήν άπαίτηση νά ξεκινηθούν οι άνθρωποι τής Κοινότητας αυτή τήν δουλειά. Ποιός όμως; Δέν μερούσα νά σκεφτώ κανένα, Πιθανώς θά υπήρχε, άλλα δέν τόν εύρισκα. 'Εα τήν κάνω εγώ, είπα, δε

Και λίγο λίγο μου ζευτήθηκαν όλες οι πρώτες ελληνικές του εκδόσεις. Μου λείπουν δύο βιβλία, με ταφράσεις του. Είναι οι «Περάτες του Αιγαίου» πού εξέδωσε ό Δημητράκος τό '31, και τό «Δύναμη και ύλη» τού Φέξη τό 1911. Αυτά άκούω τό φωνά. Όλα τό άλλα έχουν συμπληρω

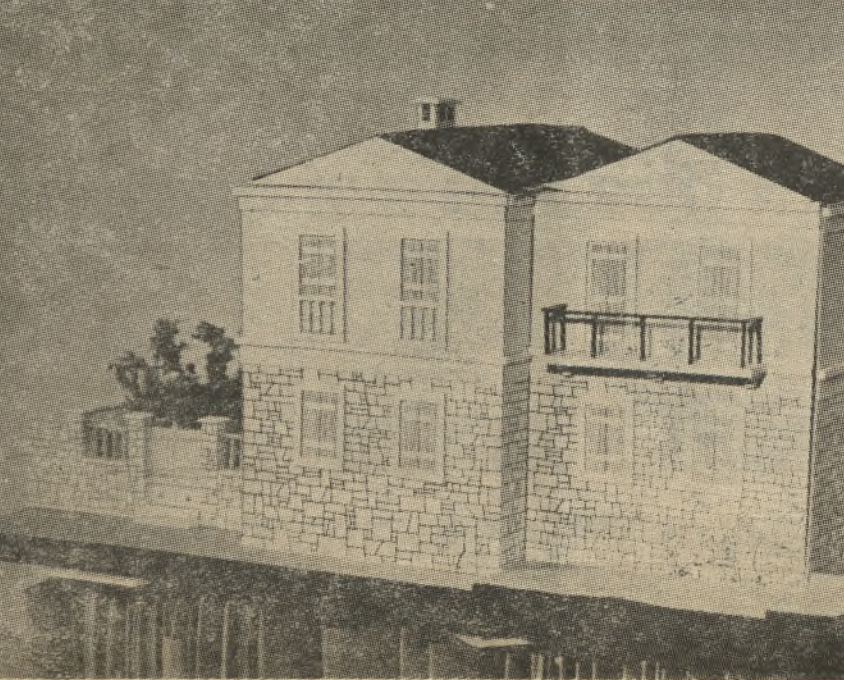

Στις 26 'Ιουλίου 1977 ό κ. Γ. 'Ανεμογιάννης υπέγραψε τό συμβόλαιο με τό όποιό δωρίζει τό πατρικό του σπίτι στό χωριό Βαρβάρους, για νά γίνει μουσείο άφιερωμένο στον Νίκο Καζαντζάκη. Στή φωτογραφία μας, ή στιγμή πού ό δωρητής υπογράφει τή δωρεά του.

τίποτα. Φοβόμαιο, δηλαδή, ότι ή είκόνα πού παρουσιάζει όπωσδήποτε δέν θά ικανοποιεί κανένα από τούς θουμιστές του Καζαντζάκη. 'Ακούνε Μουσείο Καζαντζάκη κα ήβρισκονται μπροστά σε δέκα βιβλία και σε γέντες χειρόγραφα. 'Εκείνο τό διάστημα είχα άποκτήσει τήν πλήρη κυριότητα σ' ένα σπίτι μας στους Βαρβάρους. Με είχαν πληρώσει οι άνθρωποι του Κοινοτικού Συμβουλίου νά με παρακαλέσουν νά τούς παραχωρήσω τό άκίνητο αυτό, χωρίς νά γνωρίζω όμους σε τί θά τό χρησιμοποιούσαν. Και τότε μου ήρθε στό νού ή έπιθυμία του Καζαντζάκη. Είναι τόπος καταγωγής του. Δέν γεννήθηκε μεν εκεί άλλα τό σπίτι από κεί ήταν. 'Εχω και στή χέρια μου μία

προσωπικά του αντικείμενα βρέθηκαν όπως οι πιπτες του, τό γάντι του πού μου έδωσε ό Πρεβελάκης, μία σόφανα για πιναξίδια κ.ά. 'Όλοι δώσανε ότι είχανε. Τό τελευταίο πράγμα πού άναζητούσα και βρήκα ήταν μία σειρά από μακέττες του Γερμανού σκηνογράφου τού είχε άναβώσει τόν «Ζορμπά», στό Μόμο τής Σουηδίας. Και ούτε λίγο ούτε πολύ μου έστειλε με κέττες σχεδίων βάρους 20 κιλών. Τώρα περιμένω τήν μακέττα του «Χριστός Ξανασταυρώνει

Και περιοδικά, ό ΝΟΥΜΑΣ, τό Παναθήναιο και ή Πανακοθήκη. Περιοδικά τής Αθήνας πού είχε δημοσιεύσει όργανο πράγματα, τή Κρητική Στό. 'Η κ. Μουρέλλου, μου έδωσε και επιστολή του Καζαντζάκη πού τόν άδελφό της πού ήταν έιστήσιος φίλος του. 'Αρχισα μετά τήν αναζήτηση ντοκουμέντων από τό εξωτερικό. 'Όσο και νά φαίνεται περίεργο ήταν εύκολώτερο νά τό βρω άπό 'έξω παρά νά τό άποκτήσω από 'έδω. 'Δοτί 'έδω, περιέργως πώς, αύτό πού παρουσιάζονται οι πιο προσεκτικοί στον Καζαντζάκη, αύτόι ήταν κι εκείνοι πού ται

Μακέττα του Μουσείου «ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ» στό χωριό Βαρβάρους Πεδιάδος.

κράτη μεταξύ τών όρίων και στο Ν. Βιενόμ, 'Ιαπωνία, Λιβύη, Τουρκία πού έχει κάνει δύο εκδόσεις του «Χριστός Ξανασταυρώνεται» και άλλες τρεις του «Φτωχούλη του Θεού». Πολλά χειρόγραφα του έχω στή χέρια μου. 'Αλλά μου χόρισε ή κ. Μαρία Παπαϊωάννου του Χουρμούζου ή γυναίκα όλα ή θεία μου Τεα 'Ανεμογιάννη παλά φίλη του Καζαντζάκη.

Γίνεται επίσης μία προσπάθεια νά διαμορφωθεί και ή πλατεια πού βρισκείται μπροστά στο Μουσείο με τρόπο τέτοιο πού νά μπορεί νά χρησιμοποιηθεί σε εκδηλώσεις πού νά έχουν σχέση με τόν Καζαντζάκη. Φαντάζομαι μία εκδήλωση στην έπέτειο του θανάτου του ή στην συμπλήρωση τών 100 χρόνων από τήν γέννησή του. 'Οι έργασίες τής έξωτερικής άποψης τού κτιρίου έχουν ήδη τελειώσει, ενώ συνεχίζονται κανονικά οι έργασίες για τήν έσωτερική διαμόρφωση. 'Η δόση για τήν μετατροπή του σπιτιού σε Μουσείο και ή κατασκευή του δρόμου πού θά οδηγεί στους Βαρβάρους από τό Σκαλόνι, περιορίζοντας έτσι τήν άπόσταση σε λίγα μόνο χιλιόμετρα, θά υπερβούν τό

Χειρόγραφο επιστολή του Καζαντζάκη, πρός τόν 'Αντώνη 'Ανεμογιάννη. Ν. Α. Καζαντζάκης.

Advertisement for FIAT SEAT LANCIA and other car models, including Gruppo FIAT, Service, and M. & P. ΑΡΓΥΡΑΚΗΣ Ο.Ε. with contact information.